

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

**Тимчасовій слідчій комісії Верховної
Ради України з питань розслідування
фактів можливих порушень прав
дитини при формуванні та реалізації
державної політики у сфері захисту
прав дітей, соціальної підтримки сімей
з дітьми, розвитку сімейних форм
виховання та усиновлення**

ВИСНОВОК

**на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової
слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів
можливих порушень прав дитини при формуванні та реалізації державної
політики у сфері захисту прав дітей, соціальної підтримки сімей з дітьми,
розвитку сімейних форм виховання та усиновлення за шість місяців її
діяльності», внесений народними депутатами України – членами
Тимчасової слідчої комісії Сушком П. М. та іншими (всього 14 підписів)
(реєстр. № 15139 від 08.04.2026)**

Комітет на засіданні 27 квітня 2026 року (протокол № 261), згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р. О. від 10 квітня 2026 року (електронна картка документа (2194723), розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень прав дитини при формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав дітей, соціальної підтримки сімей з дітьми, розвитку сімейних форм виховання та усиновлення за шість місяців її діяльності», внесений народними депутатами України – членами Тимчасової слідчої комісії Сушком П. М. та іншими (всього 14 підписів) (реєстр. № 15139 від 08.04.2026), на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам.

Комітет зазначив, що відповідно до положень частин другої та четвертої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні

комісії Верховної Ради України», тимчасова слідча комісія у визначений Верховною Радою України термін, але не пізніш як через шість місяців з дня її утворення, подає Верховній Раді України письмовий звіт про виконану роботу, а також підготовлені нею пропозиції щодо проектів актів Верховної Ради України, висновки, пропозиції та інші матеріали, які надаються народним депутатам України для ознайомлення. Термін звіту тимчасової слідчої комісії визначається Верховною Радою України у постанові про утворення відповідної комісії.

Верховна Рада України заслуховує звіт про діяльність тимчасової слідчої комісії в будь-який час не пізніше встановленого терміну для її діяльності або на вимогу тимчасової слідчої комісії раніше цього терміну, але не більше двох разів за весь термін її діяльності (частина сьома статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Вимоги до висновків щодо роботи тимчасової слідчої комісії, особливості надання тимчасовою слідчою комісією звіту щодо її роботи визначені положеннями статей 21, 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», статей 87, 88 Регламенту Верховної Ради України.

Так, результати розслідування тимчасова слідча комісія викладає в звіті, який повинен містити висновки і пропозиції про факти й обставини, які стали підставами для проведення розслідування; відомості чи обставини, встановлені тимчасовою слідчою комісією, і докази, якими це підтверджується; відомості чи обставини, що не підтвердилися; факти й обставини, які не були перевірені, із зазначенням причин, з яких перевірка не здійснювалася (частина перша статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина перша статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Тимчасова слідча комісія при підготовці висновку щодо кожної встановленої обставини проводить голосування. Результати голосування із зазначенням кількості голосів, поданих «за», «проти», «утримався», наводяться у висновку тимчасової слідчої комісії. Висновок вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало більше половини членів тимчасової слідчої комісії від її складу, затвердженого Верховною Радою України. Усі висновки тимчасової слідчої комісії оформляються письмово і підписуються головою та секретарем тимчасової слідчої комісії (частина друга статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України»).

У пропозиціях тимчасової слідчої комісії зазначається, яким чином мають бути використані висновки тимчасової слідчої комісії у разі прийняття Верховною Радою України рішення щодо них. Пропозиції тимчасової слідчої комісії викладаються у проекті постанови чи іншого акта Верховної Ради України і вносяться на розгляд Верховної Ради України народними

депутатами України – членами тимчасової слідчої комісії (частина третя статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина друга статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

У статті 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», статті 88 Регламенту Верховної Ради України встановлені вимоги до розгляду Верховною Радою України звіту тимчасової слідчої комісії.

За результатами розгляду висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховна Рада України може прийняти рішення, зокрема, взяти їх до відома; припинити повноваження тимчасової слідчої комісії, а в разі необхідності вирішити питання щодо, зокрема, направлення матеріалів тимчасової слідчої комісії до Офісу Генерального прокурора для їх вивчення та відповідного реагування; направити висновки тимчасової слідчої комісії для реагування згідно із законом відповідному органу державної влади, іншому державному органу, органу місцевого самоврядування чи посадовій особі; опублікувати висновки тимчасової слідчої комісії у газеті «Голос України» з додержанням вимог закону щодо захисту інформації з обмеженим доступом, у тому числі таємної чи іншої охоронюваної законом інформації.

Комітет зазначив, що 8 жовтня 2025 року Верховною Радою України було утворено Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень прав дитини при формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав дітей, соціальної підтримки сімей з дітьми, розвитку сімейних форм виховання та усиновлення (Постанова Верховної Ради України № 4623-IX) (далі – Тимчасова слідча комісія) та визначено, що строк діяльності Тимчасової слідчої комісії становить один рік з дня її утворення, а також, передбачено заслухати звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу на пленарному засіданні Верховної Ради України не пізніше шестимісячного строку з дня її утворення, тобто до 8 квітня 2026 року.

Своєю чергою, 8 квітня 2026 року, в день закінчення шестимісячного строку, народними депутатами України – членами Тимчасової слідчої комісії Сушком П. М. та іншими (всього 14 підписів) було внесено на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про звіт Тимчасової слідчої комісії (реєстр. № 15139), а також, власне, звіт Тимчасової слідчої комісії за шість місяців її діяльності (далі – Звіт) у додатку до проекту Постанови.

З огляду на це Комітет зауважив, що Тимчасовою слідчою комісією не враховано позицію Комітету, висловлену у Роз'ясненні щодо застосування окремих положень Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» (статей 3, 4, 22, 23) та Регламенту Верховної Ради України (статей 85, 86, 87, 88) щодо визначення строку

повноважень тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України від 27 червня 2023 року (протокол № 156), в якому Комітет наголошував на тому, що термін подання звіту тимчасової слідчої комісії і тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу Верховній Раді України охоплюється строком, протягом якого Верховною Радою України має бути заслухано цей звіт. У свою чергу це вимагає від тимчасової слідчої комісії і тимчасової спеціальної комісії під час подання звіту про виконану роботу врахування календарного плану роботи сесії Верховної Ради України, а також особливостей організації роботи Верховної Ради України в умовах дії воєнного стану, з метою забезпечення розгляду Верховною Радою України звіту про виконану роботу в строк, визначений у постанові Верховної Ради України про утворення відповідної комісії.

Щодо змісту проекту Постанови (реєстр. № 15139) та Звіту Комітет зазначив таке.

Ініціаторами пропонується Верховній Раді України заслухати та обговорити Звіт, взяти його до відома та продовжити роботу Тимчасової слідчої комісії.

У пункті 2 проекту Постанови та пункті 2 розділу «Пропозиції» Звіту пропонується «направити звіт Тимчасової слідчої комісії Президенту України та Прем'єр-міністру України».

Разом з цим, у пункті 3 проекту Постанови та пункті 3 розділу «Пропозиції» Звіту пропонується направити звіт Тимчасової слідчої комісії не тільки Прем'єр-міністру України (пункт 2 проекту Постанови), а й до Кабінету Міністрів України, Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства закордонних справ України, Міністерства внутрішніх справ України, Уповноваженому Верховної Ради з прав людини, Офісу Генерального прокурора, Національній поліції України, начальникам обласних військових адміністрацій та головам територіальних громад «для розгляду та відповідного реагування в межах компетенції».

З огляду на це Комітет зауважив, що відповідно до пункту 2 частини третьої статті 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та пункту 2 частини четвертої статті 88 Регламенту Верховної Ради України при розгляді висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховна Рада України в разі необхідності вирішує питання, зокрема щодо направлення Президенту України, Прем'єр-міністру України висновків тимчасової слідчої комісії.

Своєю чергою, пунктом 3 частини третьої статті 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та пункту 3 частини четвертої статті 88 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що, в разі необхідності, відповідному органу державної

влади, іншому державному органу, органу місцевого самоврядування чи посадовій особі направляються висновки тимчасової слідчої комісії для реагування згідно із законом.

Беручи до уваги наведене, Комітет зазначив про необхідність приведення тексту пунктів 2 та 3 проекту Постанови у відповідність до наведених вимог Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та Регламенту Верховної Ради України.

Щодо оформлення проекту Постанови Комітет зазначив, що пункт 3 після слів «Уповноваженому Верховної Ради» необхідно доповнити словом «України».

Крім цього, у пункті 6 проекту Постанови слова «за повний строк її діяльності» варто виключити, а слово «до» замінити словами «не пізніше».

Також Комітет звернув увагу на те, що на виконання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та Постанови Верховної Ради України «Про посилення ролі української мови в утвердженні Української держави» Національною комісією зі стандартів державної мови 1 березня 2026 року було затверджено Український правопис як стандарт державної мови (рішення від 1 березня 2026 року № 47), який є чинним з 28 березня 2026 року.

У зв'язку з цим та враховуючи зміст пункту 7 проекту Постанови Комітет зазначив, що слово «веб-сайт», згідно із затвердженим Українським правописом, пишеться «вебсайт».

Враховуючи наведене, Комітет ухвалив експертний висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень прав дитини при формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав дітей, соціальної підтримки сімей з дітьми, розвитку сімейних форм виховання та усиновлення за шість місяців її діяльності», внесений народними депутатами України – членами Тимчасової слідчої комісії Сушком П. М. та іншими (всього 14 підписів) (реєстр. № 15139 від 08.04.2026), і прийняв рішення направити його Тимчасовій слідчій комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень прав дитини при формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав дітей, соціальної підтримки сімей з дітьми, розвитку сімейних форм виховання та усиновлення.

Голова Комітету

С. В. КАЛЬЧЕНКО